

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-54(28)16/AK

Warszawa, dnia 15 września 2016 r.

DECYZJA nr DNR-1/105/2016

Na podstawie:

1) art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. c w związku z art. 11 ust. 1, art. 4 ust. 1, art. 5 ust. 1 oraz art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322 oraz z 2016 r. poz. 542 i 1228), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa osłony przeciwsłonecznej 2 w 1 „WIZ CLEAR HD CAR VISOR”, wprowadzonej na rynek przez przedsiębiorcę TV OKAZJE spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdyni, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że produkt ten, ze względu na sztywność materiału, z którego jest wykonany, brak zdolności do rozpraszania energii oraz ostrzeżeń dotyczących bezpieczeństwa, nie jest bezpieczny i:

- a) w przypadku osłon przeciwsłonecznych 2 w 1 „WIZ CLEAR HD CAR VISOR”, które nie zostały wprowadzone na rynek – zakazuje temu przedsiębiorcy wprowadzania ich na rynek i nakazuje podjęcie czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego nakazu,
- b) w przypadku osłon przeciwsłonecznych 2 w 1 „WIZ CLEAR HD CAR VISOR” wprowadzonych na rynek – nakazuje temu przedsiębiorcy ostrzeżenie konsumentów o zagrożeniu stwarzanym przez te produkty w formie ogłoszenia o treści: „W wykonaniu decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DNR-1/105/2016, TV OKAZJE sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni (ul. Batorego 28-32, 81-366 Gdynia) informuje, iż osłona przeciwsłoneczna 2 w 1 „WIZ CLEAR HD CAR VISOR” nie spełnia ogólnych wymagań bezpieczeństwa ze względu na sztywność materiału, z którego jest wykonana, brak zdolności do rozpraszania energii oraz ostrzeżeń dotyczących bezpieczeństwa. Nieprawidłowości te stwarzają ryzyko doznania obrażeń ciała w przypadku dynamicznego kontaktu głowy kierowcy z osłoną na skutek np.

gwałtownego hamowania lub kolizji drogowej”. Powyższe ogłoszenie powinno zostać zamieszczone na stronie internetowej przedsiębiorcy (w dacie wydania niniejszej decyzji jest to strona internetowa www.tvokazje.pl), w ten sposób, że treść ogłoszenia powinna zostać umieszczona na stronie głównej i pozostawać na przedmiotowej stronie internetowej przez okres 1 (jednego) miesiąca od daty opublikowania na stronie internetowej, w terminie od dnia następnego po dniu, w którym decyzja stanie się ostateczna;

2) art. 24 ust. 12 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322 oraz z 2016 r. poz. 542 i 1228) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorcę TV OKAZJE spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdyni do przekazania dowodów wykonania pkt 1 decyzji w terminie 14 dni od dnia, w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna;

Uzasadnienie

Pismem z 17 marca 2016 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes UOKiK” lub „organ nadzoru”) protokół wraz z aktami kontroli dotyczącymi osłony przeciwsłonecznej 2 w 1 „WIZ CLEAR HD CAR VISOR” (dalej także jako: „osłona przeciwsłoneczna” lub „osłona”), wprowadzonej na rynek przez przedsiębiorcę TV OKAZJE spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdyni. Przedmiotowa kontrola Inspekcji Handlowej miała miejsce w związku z otrzymaniem przez Prezesa UOKiK skargi konsumenckiej, wskazującej, że osłona może nie być bezpieczna.

Osłona przeciwsłoneczna 2 w 1 „WIZ CLEAR HD CAR VISOR” to osłona, stanowiąca dodatkowy element wyposażenia wnętrza samochodowego, nieobjęty obowiązkiem uzyskania świadectwa homologacji. Produkt to przesłona redukująca światło słoneczne w dzień i poprawiająca widoczność w nocy, przeznaczona do użycia podczas jazdy samochodem. Osłona składa się z uchwyty z tworzywa sztucznego i dwóch przesłon (żółtej i brązowej). Opakowanie produktu stanowi folia bąbelkowa oraz kartonowe pudełko, na którym umieszczono m. in. następujące informacje: nazwę produktu (WIZ CLEAR HD CAR VISOR), kod EAN (064481202479), nr katalogowy produktu (VVAVACIND0279), nr seryjny (AR/EX417/2015) oraz dane przedsiębiorców (Industex s.l., Av. P. Catdanes 34, 8^a planta, 08950 Esplugas de Llabregat, Bracelona-Spain; Venteo, 9

Chaussée Jules César, Bat 1 Entrée 110 BP10247 OSNY, 95523 Cergy Pontoise Cedex, France; ISL GmbH, Fritz Back-Straße 5, D-26121 Oldenburg, Germany; ILS ITALY S. r.l., P. Iva 06919170966 Via Donizelti 3, 20122 Milano-Italia, Best Direct Australian Importer, Best Direct International PTY LTD ABN 19 145 870 337; Best Direct B.V., Thermiekstraat 1, 6361 HB NUTH, The Netherlands, Best Direct International Ltd, Asiakaspalvelu-Suomi). Ponadto do produktu dołączona jest instrukcja dotycząca m. in. jego przeznaczenia, sposobu montażu i konserwacji. W ww. instrukcji wskazano, że przedmiotową osłonę, cyt.: „wystarczy dołączyć do osłony przeciwsłonecznej w każdym samochodzie”.

W trakcie kontroli przedsiębiorcy TV OKAZJE spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdyni, mającej miejsce przy ul. Hutniczej 59 w Gdyni, inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali osłonę przeciwsłoneczną ocenie bezpieczeństwa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322 oraz z 2016 r. poz. 542 i 1228) (dalej jako: „ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów”), w szczególności – w związku z brakiem przepisów i norm, o których mowa w art. 6 tej ustawy – z uwzględnieniem obowiązujących w danym sektorze zasad dobrej praktyki odnoszących się do bezpieczeństwa produktów, aktualnego stanu wiedzy i techniki a także uzasadnionych oczekiwań konsumentów co do bezpieczeństwa produktu. Badania organoleptyczne wykazały, że do osłony nie dołączono ostrzeżeń odnoszących się do bezpiecznego użytkowania produktu. Następnie, inspektorzy Inspekcji Handlowej przekazali próbkę produktu (2 sztuki) mgr inż. Markowi Styp-Rekowskiemu – rzeczoznawcy w zakresie techniki pojazdów samochodowych, maszyn i urządzeń, wpisanemu na listę rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług, prowadzoną przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku w celu wydania opinii. Zakresem zleconej opinii objęto ocenę bezpieczeństwa ww. produktu, jako dodatkowego wyposażenia wnętrza samochodu osobowego, nieobjętego homologacją standardowego wyposażenia samochodu w sytuacji jego montażu w strefie uderzenia głową (strefa określona w Regulaminie Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych [EKG ONZ] nr 21 „*Jednolite przepisy dotyczące homologacji pojazdów w odniesieniu do wyposażenia wnętrza*”), w odniesieniu do wymagań przewidzianych dla produktu bezpiecznego, ujętych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

W sporządzonej opinii, biegły wskazał, że materiał, z którego wykonana jest oceniana osłona charakteryzuje się dużą sztywnością i brakiem zdolności do rozpraszania energii. Biegły zauważył, że stosownie do postanowień regulaminu EKG ONZ nr 21 (dotyczącego m. in. osłon przeciwsłonecznych montowanych do dachu i stanowiących element wyposażenia wnętrza samochodu), materiały użyte do ich wykonania powinny mieć zdolność do rozpraszania energii.

Ponadto, zgodnie z art. 66 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.) zabrania się umieszczania wewnątrz i zewnątrz pojazdu wystających i spiczastych albo ostrych części lub przedmiotów, które mogą spowodować uszkodzenie ciała osób jadących w pojeździe lub innych uczestników ruchu. W związku z powyższym, biegły uznał, że zamocowanie osłony zgodnie z przeznaczeniem (tj. do zwykłej osłony przeciwsłonecznej będącej standardowym elementem wyposażenia wnętrza samochodu) może – w przypadku dynamicznego kontaktu głowy kierowcy z tym produktem (np. na skutek gwałtownego hamowania lub kolizji drogowej) – prowadzić do doznania obrażeń ciała.

Pismem z 8 lutego 2016 r. przedsiębiorca TV OKAZJE spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdyni złożył wniosek o przebadanie próbki kontrolnej kwestionowanej osłony, kwestionując ustalenia zawarte w opinii rzeczoznawcy. Na skutek powyższego produkt przekazany został do oceny bezpieczeństwa przez dr Mirosława Chmielińskiego – rzeczoznawcę w zakresie bezpieczeństwa transportu ładunków niebezpiecznych, techniki pojazdów samochodowych i ciągników, jakości maszyn objętych dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/42/WE, wpisanemu na listę rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług prowadzoną przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku. Przekazana przez niego opinia potwierdziła wcześniejsze ustalenia co do bezpieczeństwa produktu.

Dowód: protokół i akta kontroli znak: NR.8361.17(10).2016.IB.GO.(IB) - k. 1-140 akt kontroli Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 i 868) (dalej jako: „Kodeks postępowania administracyjnego”), pismem z 5 kwietnia 2016 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę TV OKAZJE spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdyni (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa osłony wyznaczając ww. przedsiębiorcy termin 14 dni na zajęcie stanowiska w sprawie. Jednocześnie, Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania z prośbą o określenie swej roli w obrocie kwestionowanym produktem, przekazanie dokumentów związanych z jego obrotem oraz informacji na temat ewentualnie posiadanych skarg lub reklamacji dotyczących produktu ze wskazaniem, czego dotyczyły. W tym samym piśmie Prezes UOKiK wskazał również, iż w przypadku podjęcia przez stronę postępowania decyzji o

wyeliminowaniu zagrożeń stwarzanych przez kwestionowany produkt powinna ona przekazać dowody potwierdzające powyższą okoliczność i wskazać, jakie działania są w jego opinii zasadne.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 5 kwietnia 2016 r. - k. 10-12 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 19 kwietnia 2016 r. strona postępowania wniosła o umorzenie niniejszego postępowania w związku z bezpieczeństwem produktu, który jest jego przedmiotem. Strona postępowania wskazała, że w toku kontroli Inspekcji Handlowej przedłożyła wyniki badań osłony otrzymane od dostawcy tego produktu, które potwierdzają jego bezpieczeństwo. Powołała się również na prowadzenie sprzedaży osłony przeciwsłonecznej w różnych krajach europejskich oraz okoliczność, że według posiadanej przez nią wiedzy w żadnym z tych państw nie kwestionowano jej bezpieczeństwa. Wskazała również, że tego typu osłony są również sprzedawane na polskim rynku przez innych przedsiębiorców. Strona postępowania stanęła na stanowisku, że dowody zgromadzone w aktach kontroli Inspekcji Handlowej nie stanowią podstawy do kwestionowania bezpieczeństwa osłony i stwierdziła, że w niniejszej sprawie niezbędne jest przeprowadzenie kolejnego dowodu z opinii biegłego.

Dowód: pismo strony postępowania z 19 kwietnia 2016 r. - k. 15-16 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W piśmie z 29 kwietnia 2016 r. Prezes UOKiK przypomniał stronie postępowania, że aby przekazane przez nią wyniki badań produktu mogły zostać uznane za dowód w toczącym się postępowaniu powinny one spełniać wymogi formalne dla dowodów z dokumentu przewidziane w art. 22a ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, o czym strona postępowania została poinformowana w piśmie wszczynającym postępowanie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa osłony. Ponadto – w związku z faktem, że strona postępowania zastrzegła, że szczegółowe stanowisko w niniejszej sprawie wraz z wnioskowanymi przez organ nadzoru informacjami i dokumentami przedłoży w terminie późniejszym – Prezes UOKiK poinformował ją, że do tego czasu wstrzyma się z rozpatrzeniem wniosków zgłoszonych przez nią w piśmie z 19 kwietnia 2016 r.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 29 kwietnia 2016 r. - k. 17 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W piśmie z 20 maja 2016 r. strona postępowania podtrzymała swoje stanowisko odnośnie oceny bezpieczeństwa osłony i stwierdziła, że z uwagi na jej bezpieczeństwo niniejsze postępowanie winno

zostać umorzone. Strona postępowania zanegowała ponadto obie opinie rzeczoznawców wydane w niniejszej sprawie wskazując, iż są one błędne zarówno pod względem metodologicznym jak też merytorycznym. W obszernym wywodzie strona postępowania wskazała, że w jej opinii badanie zasadności obu ww. opinii z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, przeprowadzenie analizy podstaw teoretycznych opinii, ich ocena pod kątem fachowości, rzetelności, ocena sposobu motywowania oraz stopnia staranności wyrażonych w nich wniosków powinna prowadzić do stwierdzenia, że nie mogą one stanowić podstawy do uznania, że osłona będąca przedmiotem postępowania nie spełnia wymagań w zakresie bezpieczeństwa. Strona postępowania uznała, że opinie rzeczoznawców są niespójne, nielogiczne i oparte na domniemaniu ich autorów, nie zaś na rzetelnych badaniach naukowych. W związku z powyższym zdaniem strony postępowania nie zasługują one na uwzględnienie i nie mogą stanowić podstawy orzekania w niniejszej sprawie. Przeciwnie stanowisko zaś, w opinii strony postępowania, stanowić będzie naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, zasady prawdy obiektywnej, a także zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa. Strona postępowania ponownie wskazała na fakt dostępności podobnych lub takich samych osłon, oferowanych na rynku krajowym przez innych przedsiębiorców oraz powołała się na okoliczność wprowadzania produktu będącego przedmiotem postępowania na rynki innych państw europejskich. Mając powyższe na uwadze wskazała na negatywne skutki, jakie niniejsze postępowanie wywiera na jej sytuację ekonomiczną. Powołując się na ww. okoliczności strona postępowania wskazała, że z ostrożności procesowej byłaby gotowa uznać decyzję organu nadzoru zobowiązującą ją do konieczności odpowiedniego ostrzeżenia o potencjalnych zagrożeniach, jakie produkt może powodować w określonych warunkach poprzez umieszczenia na nim dodatkowych informacji i ostrzeżeń, przy czym – w związku z kwestionowaniem przez nią zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego – wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego w zakresie jakości lub usług w zakresie pojazdów samochodowych, w tym przeprowadzenie przez niego testów produktu obejmujących badanie określonych sytuacji potencjalnie mogących prowadzić do dynamicznego kontaktu głowy kierowcy z osłoną, przy jednoczesnym wskazaniu konkretnych przypadków podlegających badaniu oraz przeprowadzenie dowodu z przesłuchania prezesa jej zarządu na okoliczność spełniania przez osłonę będącą przedmiotem postępowania wszelkich norm bezpieczeństwa oraz posiadania wszelkich wymaganych prawem atestów, a także na okoliczność prowadzenia wieloletniej i bezproblemowej sprzedaży na terenie różnych państw Unii Europejskiej. Niezależnie od powyższego strona postępowania poinformowała Prezesa UOKiK, że przekazana podczas kontroli Inspekcji Handlowej faktura stanowi jedyny dokument, na podstawie którego dokonywała zakupu osłony, a sprzedaż tego produktu odbywała się bezpośrednio na rzecz konsumentów i nie była ewidencjonowana. Strona postępowania oświadczyła również, że wszystkie

otrzymane reklamacje dotyczące produktu dotyczyły wyłamania uchwytu mocującego osłony na skutek niewłaściwego posługiwania się produktem.

Dowód: pismo strony postępowania z 20 maja 2016 r. - k. 25-33 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Następnie, pismem z 30 maja 2016 r., strona postępowania przedłożyła sześć raportów z badań laboratoryjnych osłony przeciwsłonecznej wykonanych w 2014 i 2015 roku oraz 16 zgłoszeń reklamacyjnych wskazując ponownie, że wyłączną ich przyczyną była niewłaściwa, tj. niezgodna z instrukcją instalacja produktu.

Dowód: pismo strony postępowania z 20 maja 2016 r. z załącznikami - k. 34-105 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 10 czerwca 2016 r. Prezes UOKiK zwrócił się do Departamentu Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa z prośbą o wyrażenie opinii, czy osłona przeciwsłoneczna spełnia wymagania bezpieczeństwa i może być montowana w strefie uderzenia głową. Ponadto – w przypadku ustalenia, że osłona tego rodzaju nie może zostać uznana za bezpieczną – organ nadzoru zwrócił się z prośbą o wyrażenie opinii, czy ewentualne dołączenie do niej dodatkowych informacji i ostrzeżeń, dotyczących zagrożeń płynących z jej użytkowania, mogłoby zostać uznane za podjęcie działań eliminujących przyczyny zagrożeń stwarzanych przez ten produkt. Do swego pisma Prezes UOKiK dołączył obie opinie rzeczoznawców wydane w niniejszej sprawie.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 10 czerwca 2016 r. - k. 106 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Ponadto, pismem z 15 czerwca 2016 r., organ nadzoru poinformował stronę postępowania, że wydanie rozstrzygnięcia na obecnym etapie postępowania jest przedwczesne, a w związku z kwestionowaniem przez nią oceny bezpieczeństwa produktu oraz opinii rzeczoznawców, zwrócił się z prośbą o przekazanie posiadanych przez nią dowodów potwierdzających bezpieczeństwo wprowadzanego na rynek produktu. W szczególności organ nadzoru prosił o przedstawienie wyników badań laboratoryjnych, opinii biegłych lub innych dowodów, potwierdzających twierdzenia strony postępowania, stosownie do których skład chemiczny i właściwości fizyczne osłony, jak również konstrukcja klamerki, za pomocą której ww. urządzenie montowane jest do wnętrza samochodu przeciwdziałają zagrożeniom związanym z możliwością doznania obrażeń ciała w przypadku dynamicznego kontaktu głowy kierowcy z tym produktem. Jednocześnie Prezes UOKiK

poinformował stronę postępowania, że do czasu ewentualnego przekazania przez nią dowodów w powyższym zakresie wstrzymuje się z rozpatrzeniem zgłoszonych przez nią w toku niniejszego postępowania wniosków dowodowych.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 15 czerwca 2016 r. - k. 107-108 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 29 czerwca 2016 r. strona postępowania wniosła o przedłużenie terminu na przekazanie wnioskowanych przez Prezesa UOKiK dowodów. Prezes UOKiK uwzględnił wniosek strony w tym zakresie.

Dowód: pismo strony postępowania z 29 czerwca 2016 r. - k. 109 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W piśmie datowanym na 13 czerwca 2016 r. (które wpłynęło do UOKiK 18 lipca 2016 r.) strona postępowania oświadczyła, że nie przedkłada dalszych dowodów potwierdzających bezpieczeństwo produktu będącego przedmiotem postępowania, ponieważ w jej opinii obie sporządzone w sprawie opinii rzeczoznawców, jako wadliwe metodologicznie, nie mogą stanowić dowodu w niniejszej sprawie, a co za tym idzie – nie wymagają też przedstawienia kontrdowodu. Strona postępowania wskazała ponadto, że przepisy prawa, w tym przede wszystkim normy wyrażone w implementowanym do krajowego porządku prawnego Regulaminie nr 21 EKG ONZ uzależniają spełnianie norm bezpieczeństwa produktu od przeprowadzenia badania opisanego w Załączniku IV do ww. regulaminu pt. „*Procedura badania materiałów rozpraszających energię*” i tylko zastosowanie tej procedury, umożliwi w opinii strony ocenę rozpraszania energii, a tym samym spełnianie norm bezpieczeństwa przez produkt. Strona postępowania uznała więc, że przeprowadzenie badania w innej formie nie jest miarodajne i nie może stanowić podstawy rozstrzygnięcia w sprawie. Mając powyższe na uwadze, strona postępowania podtrzymała swoje stanowisko w kwestii bezpieczeństwa osłony przeciwsłonecznej oraz uznała, że zgromadzony w ramach niniejszego postępowania materiał dowodowy nie daje podstaw do kwestionowania bezpieczeństwa tego produktu.

Dowód: pismo strony postępowania z 13 czerwca 2016 r. (data wpływu do UOKiK – 18 lipca 2016 r.) - k. 111-112 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 19 lipca 2016 r. Prezes UOKiK otrzymał stanowisko Transportowego Dozoru Technicznego, któremu prośba o wyrażenie opinii w niniejszej sprawie przekazana została z Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa. W swym piśmie Transportowy Dozór Techniczny przychylił się do wniosków wyrażonych w obu opiniach rzeczoznawców wydanych w niniejszej sprawie wskazując, iż wykazana duża sztywność materiału, z jakiego osłona została wykonana oraz miejsce jej montażu wskazują, że w przypadku nagłego hamowania lub kolizji może ona powodować w kontakcie z ciałem kierowcy jego uszkodzenie. W związku z powyższym stwierdzono, że kwestionowany produkt w przypadku zamontowania go do osłony przeciwsłonecznej będącej standardowym wyposażeniem pojazdu, w momencie gwałtownego i bezpośredniego kontaktu z tym elementem może powodować zagrożenie dla życia i zdrowia kierowcy oraz może negatywnie wpływać na bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Stwierdzono ponadto, że ewentualne dołączenie do przedmiotowej osłony dodatkowych informacji i ostrzeżeń nie mogłoby zostać uznane za wystarczające celem eliminacji wskazanych przyczyn zagrożeń stwarzanych przez ten produkt.

Dowód: pismo Transportowego Dozoru Technicznego z 19 lipca 2016 r. 114 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 16 sierpnia 2016 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o treści pisma Transportowego Dozoru Technicznego, wydanego w niniejszej sprawie oraz podtrzymał swoje stanowisko w kwestii bezpieczeństwa osłony przeciwsłonecznej będącej przedmiotem postępowania. W tym samym piśmie organ nadzoru poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz zgłoszonych żądań.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 16 sierpnia 2016 r. - k. 115 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Ponadto w drodze postanowienia z 16 sierpnia 2016 r. Prezes UOKiK odmówił uwzględnienia złożonych przez stronę postępowania wniosków dowodowych dotyczących przeprowadzenia kolejnego dowodu z opinii biegłego oraz przesłuchania strony uznając, że zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie i dokonania oceny bezpieczeństwa osłony, a w sprawie brak jest niewyjaśnionych faktów istotnych dla jej rozstrzygnięcia.

Dowód: postanowienie Prezesa UOKiK znak: DNR-70-54(23)/16/AK z 16 sierpnia 2016 r. - k. 116-117 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca TV OKAZJE spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdyni wprowadził osłonę przeciwsłoneczną 2 w 1 „WIZ CLEAR HD CAR VISOR” na polski rynek i jest dystrybutorem tego produktu w rozumieniu art. 3 pkt. 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z tym przepisem, za dystrybutora uznaje się przedsiębiorcę uczestniczącego w dowolnym etapie dostarczania lub udostępniania produktu, którego działalność nie wpływa na właściwości produktu związane z jego bezpieczeństwem. W toku kontroli Inspekcji Handlowej przedsiębiorca ten wskazał, że zakupił ww. osłonę od hiszpańskiego przedsiębiorcy INDUSTEX s.l. z siedzibą w Barcelonie, którego dane widnieją ponadto na dołączonym do produktu oznakowaniu.

Dowód: faktura zakupu nr E/3.506.342 z 14 grudnia 2015 r. - k. 28 akt kontroli znak: NR.8361.17(10).2016.IB.GO.(IB) Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów dystrybutor zobowiązany jest działać z należytą starannością w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów, w szczególności przez niedostarczanie produktów, o których wie lub o których, zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym, powinien wiedzieć, że nie spełniają one wymagań bezpieczeństwa. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nie jest produktem bezpiecznym.

Podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu stanowiły wyniki kontroli Inspekcji Handlowej, przeprowadzonej w związku z

otrzymaniem skargi konsumentki dotyczącej osłony będącej przedmiotem postępowania. W skardze tej konsument wskazał, że na skutek gwałtownego hamowania doznał urazu (skaleczeń) głowy, do którego doszło w związku z używaniem produktu. Stwierdzone w toku kontroli Inspekcji Handlowej nieprawidłowości produktu stwarzają, w opinii tego organu, zagrożenie dla zdrowia i życia jego użytkowników. Ustalono bowiem, że zamocowanie osłony zgodnie z przeznaczeniem (tj. do zwykłej osłony przeciwsłonecznej będącej standardowym elementem wyposażenia wnętrza samochodu) może – w przypadku dynamicznego kontaktu głowy kierowcy z tym produktem (np. na skutek gwałtownego hamowania lub kolizji drogowej) – prowadzić do doznania obrażeń ciała.

W toku postępowania jego strona zakwestionowała ocenę bezpieczeństwa produktu dokonaną przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, w szczególności – obie zgromadzone w aktach kontroli opinie rzeczoznawców, negując zarówno metodologię ich sporządzenia, jak również płynące z nich wnioski. Strona postępowania przekazała również sześć raportów technicznych, potwierdzających przeprowadzenie badań laboratoryjnych osłony w zakresie posiadanych właściwości optycznych, a także braku obecności w jej składzie niektórych amin aromatycznych oraz metali ciężkich. Mając powyższe na uwadze, strona postępowania stwierdziła, że osłona będąca przedmiotem postępowania jest bezpieczna, w szczególności wskazując, że jej bezpieczeństwo nie było podważane w żadnym innym kraju Unii Europejskiej, w którym jest wprowadzana na rynek. Strona postępowania powołała się ponadto na okoliczność sprzedaży produktów o takich samych właściwościach przez innych, konkurencyjnych przedsiębiorców oraz oświadczyła, że zgromadzony przez Prezesa UOKiK materiał dowodowy nie daje podstaw do kwestionowania bezpieczeństwa przedmiotowej osłony. Ponadto w toku niniejszego postępowania wniosła o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania strony oraz dowodu z opinii biegłego celem wydania kolejnej opinii co do bezpieczeństwa ww. osłony po przeprowadzeniu stosownych testów z jej użyciem i określeniu konkretnych sytuacji, w których produkt może powodować potencjalne niebezpieczeństwo. Następnie strona postępowania uznała, że dla podważenia bezpieczeństwa tego produktu niezbędne jest wykonanie badań w oparciu o procedury określone w Regulaminie nr 21 EKG ONZ, w szczególności w celu oceny posiadania przez ten produkt właściwości do rozpraszania energii w przypadku doznania bezpośredniego kontaktu z ciałem użytkownika osłony.

Mając na uwadze stanowisko strony postępowania zaprezentowane w toku niniejszego postępowania oraz zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy (w szczególności akta kontroli Inspekcji Handlowej oraz zawarte w nich opinie rzeczoznawców, dowody przedłożone w toku niniejszego postępowania przez przedsiębiorcę będącego jego stroną oraz opinię Transportowego Dozoru Technicznego z 19 lipca 2016 r.) Prezes UOKiK podtrzymał ocenę bezpieczeństwa produktu stanowiącą podstawę do wszczęcia postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że nie podziela on stanowiska strony postępowania co do braku przydatności obu zgromadzonych w niniejszej sprawie opinii rzeczoznawców z uwagi na błędną metodologię ich sporządzenia. Wskazuje przy tym, że w jego opinii obaj rzeczoznawcy dysponowali wiedzą specjalistyczną potrzebną do wydania opinii w sprawie spełniania przez produkt wymagań w zakresie bezpieczeństwa, dysponowali próbkami ocenianego produktu, przekazali informacje na temat obowiązujących wymagań bezpieczeństwa w odniesieniu do ocenianego produktu, a wskazane w ich opiniach wnioski były możliwe do wysnucia na podstawie przeprowadzonych przez nich badań organoleptycznych produktu (tj. prób wyginania materiału, z którego wykonany jest produkt) oraz posiadanej wiedzy specjalistycznej i doświadczenia zawodowego. Ponadto, okoliczność, że obie przedmiotowe opinie są ze sobą zbieżne w zakresie wniosków końcowych, a także metod prowadzonych badań oraz innych ustaleń (np. co do stanu prawnego istniejącego w ocenianej dziedzinie, czy obserwacji podjętych w związku z posiadaniem doświadczeniem zawodowym) wbrew twierdzeniom strony postępowania, nie może prowadzić w prostej konsekwencji do uznania, że jedna z nich (późniejsza) stanowi jedynie powtórzenie pierwszej. Mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK pozytywnie ocenił wartość dowodową obu opinii rzeczoznawców sporządzonych w niniejszej sprawie, uznając przedstawione w nich wnioski za uzasadnione. Na powyższe rozstrzygnięcie wpływ miała również okoliczność, że wnioski płynące z obu ww. opinii zostały potwierdzone przez Transportowy Dozór Techniczny, który podtrzymał stanowisko w kwestii bezpieczeństwa osłony, zaprezentowane przez wydających opinie rzeczoznawców, nie mając przy tym zastrzeżeń co do prawidłowości sporządzenia tych opinii. Należy przy tym zauważyć, że cyt.: „*O ile w toku postępowania administracyjnego strona nie zgadza się z opinią biegłego, może skorzystać z możliwości zlecenia kontrospertyzy we własnym zakresie i przedłożenia jej jako dowodu w sprawie*” (tak m. in. Wojewódzki Sąd administracyjny w Warszawie w wyroku z 2 lutego 2007 r., sygn. akt: IV SA/Wa 2383/06). Tymczasem w toku niniejszego postępowania jedynymi dokumentami przedłożonymi przez stronę celem potwierdzenia bezpieczeństwa ocenianego produktu były uzyskane od dostawcy wyniki badań osłony dotyczące posiadanych przez nią właściwości optycznych oraz obecności w jej składzie niektórych metali ciężkich i amin aromatycznych. Należy przy tym wskazać, że z uwagi na kwestionowanie w ramach niniejszego postępowania właściwości fizycznych produktu (tj. sztywności osłony oraz braku zdolności do rozpraszania energii przez materiał, z którego została ona wykonana), a także braku dołączenia do niego ostrzeżeń dotyczących bezpieczeństwa Prezes UOKiK nie uznał, że przekazane przez stronę wyniki badań laboratoryjnych dowodzą bezpieczeństwa przedmiotowej osłony.

Nie można w tym miejscu nie mieć również na względzie, że niniejsze postępowanie wszczęte zostało w związku z otrzymaniem informacji od konsumenta, który poinformował organ nadzoru, że

doznał wypadku (skaleczeń głowy), do którego doszło na skutek kontaktu jego głowy z osłoną podczas hamowania w trakcie prowadzenia pojazdu.

Bez znaczenia w niniejszej sprawie pozostaje ponadto fakt, że na rynku dostępne są również inne osłony o właściwościach podobnych lub tożsamyh do kwestionowanego produktu. Niniejsze postępowanie prowadzone jest w stosunku do osłony przeciwsłonecznej 2 w 1 „WIZ CLEAR HD CAR VISOR”, wprowadzonej na polski rynek przez przedsiębiorcę TV OKAZJE spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Gdyni. W związku z powyższym, w jego toku organ nadzoru rynku w zakresie bezpieczeństwa produktów (tj. Prezes UOKiK) nie ocenia spełniania wymagań bezpieczeństwa przez inne tego typu produkty znajdujące się na rynku.

Prezes UOKiK nie kwestionuje także twierdzeń strony postępowania co do faktu, że produkt będący przedmiotem niniejszego postępowania jest wprowadzany na rynek w innych krajach, w tym również w państwach członkowskich Unii Europejskiej, gdzie mógł nie być kwestionowany. Prezes UOKiK nie neguje również, że przed wprowadzeniem osłony na polski rynek strona postępowania uzyskała od dostawcy produktu wymagane prawem dokumenty, mające potwierdzać bezpieczeństwo tego produktu. Nie zmienia to jednak faktu, że ustawa z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322 oraz z 2016 r. poz. 542), na podstawie przepisów której toczy się niniejsze postępowanie, zobowiązuje Prezesa UOKiK do podejmowania określonych, wymienionych w niej środków w celu eliminacji i przeciwdziałania zagrożeniom stwarzanym przez produkty niespełniające ogólnych wymagań bezpieczeństwa, wprowadzone na polski rynek. Natomiast zgodnie z art. 20 ww. ustawy, organ nadzoru wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu w przypadku, gdy (jak to miało miejsce w niniejszej sprawie) z ustaleń kontroli wynika znaczne prawdopodobieństwo, że produkt nie spełnia ogólnych wymagań bezpieczeństwa. Z powyższego wynika zatem obowiązek Prezesa UOKiK do podjęcia stosownej reakcji w przypadku uzyskania takich informacji przekazanych przez Inspekcję Handlową, będącą organem kontroli w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów. Do wszczęcia postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa konkretnego produktu nie jest przy tym wymagane uprzednie prowadzenie takiego postępowania w innym państwie Unii Europejskiej, na obszarze którego produkt również jest oferowany konsumentom. Gdyby tak było, to w istocie doprowadziłoby to do sytuacji, w której albo żaden z organów nadzoru rynku z państw, w których produkt był wprowadzony na rynek nie mógłby wszcząć takiego postępowania albo – wszystkie z nich musiałyby to uczynić jednocześnie, co z oczywistych względów nie jest możliwe.

Nie negując zatem, że strona niniejszego postępowania dopełniła obowiązków związanych ze zgromadzeniem dokumentacji, mającej potwierdzać bezpieczeństwo osłony przed wprowadzeniem tego produktu na polski rynek i uzyskała posiadane przez dostawcę wyniki badań produktu, należy

mieć na względzie, że stosownie do przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów osłona będąca przedmiotem postępowania (stanowiąca element dodatkowego wyposażenia wnętrza samochodu, nieobjętego homologacją standardowego wyposażenia samochodu) należy do kategorii produktów, dla których brak jest szczegółowych przepisów dotyczących bezpieczeństwa jak również norm określających wymagania w tym zakresie (*vide* art. 6 ust. 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów). Mając ponadto na uwadze, że dla tego produktu brak jest norm technicznych (w tym Polskich Norm) określających wymagania w zakresie bezpieczeństwa tego rodzaju osłon, a produkt ten nie jest objęty obowiązkiem uzyskania świadectwa homologacji typu (który np. istnieje w stosunku do osłon przeciwsłonecznych, montowanych fabrycznie wewnątrz pojazdów i stanowiących standardowe wyposażenie ich wnętrza) bezpieczeństwo osłony przeciwsłonecznej 2 w 1 „WIZ CLEAR HD CAR VISOR” powinno być oceniane z uwzględnieniem obowiązujących w danym sektorze zasad dobrej praktyki odnoszących się do bezpieczeństwa produktów, aktualnego stanu wiedzy i techniki oraz uzasadnionych oczekiwań konsumentów co do bezpieczeństwa produktu (*vide* art. 6 ust. 3 pkt 4-6 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów).

Brak obowiązku uzyskania świadectwa homologacji przesądza również, że wbrew twierdzeniom strony postępowania, do stwierdzenia, że osłona będąca przedmiotem postępowania nie spełnia wymagań w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktu nie jest wymagane przeprowadzenie badań tego produktu zgodnie z procedurami określonymi w Regulaminie nr 21 EKG ONZ. Procedury opisane w ww. regulaminie odnoszą się bowiem do elementów wyposażenia wnętrza pojazdu, objętych obowiązkiem homologacyjnym. Gdyby zatem kwestionowana osłona była nim objęta, przed wprowadzeniem tego produktu na rynek strona postępowania zobligowana byłaby do uzyskania stosownego świadectwa homologacji dla tego elementu, którym zresztą – z uwagi na brak takiej konieczności – nie dysponuje.

Mając zatem na uwadze, że w opinii organu nadzoru materiał dowodowy zgromadzony w aktach niniejszej sprawy pozwala na wysnucie jednoznacznych stwierdzeń w zakresie oceny bezpieczeństwa osłony Prezes UOKiK nie uznał za zasadne prowadzenie dalszego postępowania dowodowego w tym zakresie. W związku z powyższym, nie uwzględnił on wniosku dowodowego strony postępowania dotyczącego powołania biegłego celem wydania kolejnej opinii w sprawie produktu. *„Co prawda strona, zgodnie z art. 78 Kodeksu postępowania administracyjnego, posiada uprawnienie do zgłoszenia żądania przeprowadzenia dowodu, jednakże uprawnienie to podlega ograniczeniom, które pod względem celowości i konieczności zapewnienia szybkości postępowania, organ powinien każdorazowo rozważyć, zwłaszcza w sytuacji, gdy nie ma dostatecznych argumentów przemawiających za zakwestionowaniem dotychczasowych ustaleń”* (tak Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 11 lutego 2014 r., sygn. akt: II OSK 2191/12). Kierując się zasadą

celowości i szybkości postępowania, jak również nie kwestionowaniem przez Prezesa UOKiK okoliczności, na które powoływała się strona Prezes UOKiK nie uwzględnił również wniosku dowodowego w zakresie przesłuchania strony niniejszego postępowania, uznając, że dowód ten (o którym mowa w art. 86 Kodeksu postępowania administracyjnego) ma charakter posiłkowy i znajduje zastosowanie wówczas, gdy po zgromadzeniu dokumentacji przez organ pozostały nie wyjaśnione okoliczności istotne dla sprawy. Wskazać przy tym należy, że tego rodzaju dowód, w sytuacji, gdy możliwe jest złożenie stosownych dokumentów lub oświadczeń, nie może mieć przesądzającego znaczenia dla sprawy (por. też wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, sygn. akt: I SA/Wa 526/10).

W toku niniejszego postępowania Prezes UOKiK ustalił bowiem rodzaj nieprawidłowości, które stanowiły podstawę do zakwestionowania bezpieczeństwa osłony (sztywność materiału, z którego została wykonana, brak zdolności do rozpraszania energii oraz ostrzeżeń dotyczących bezpieczeństwa) oraz zagrożenia dla zdrowia lub życia konsumentów, jakie się z nimi wiążą (tj. możliwość doznania obrażeń ciała w przypadku dynamicznego kontaktu głowy kierowcy z osłoną na skutek np. gwałtownego hamowania lub kolizji drogowej).

Reasumując, po przeanalizowaniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Prezes UOKiK uznał, że osłona przeciwsłoneczna 2 w 1 „WIZ CLEAR HD CAR VISOR” nie jest produktem bezpiecznym oraz mając na względzie zagrożenia stwarzane przez ten produkt dla zdrowia lub życia konsumentów, zobligowany był podjąć środki przewidziane art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 24 ust. 10 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów powyższe środki mogą być stosowane wyłącznie w celu odwrócenia niebezpieczeństwa oraz zapewnienia ochrony zdrowia i życia konsumentów. Środki te można stosować pojedynczo lub łącznie, w zależności od zakresu i rodzaju stwierdzonych niezgodności z wymaganiami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktu, jak również zagrożenia stwarzanego przez produkt.

Ze względu na zagrożenia stwarzane przez kwestionowaną osłonę, Prezes UOKiK uznał za niezbędne zakazanie wprowadzania przedmiotowego produktu na rynek. W związku z powyższym, osłony będące w posiadaniu strony postępowania powinny zostać zwrócone do dostawcy (jako dowód należy przedstawić fakturę korygującą) albo zniszczone (jako dowód należy przedstawić protokół likwidacji wraz ze zdjęciami zniszczonych osłon, dokument przekazania ich do utylizacji albo fakturę potwierdzającą wykonanie takiej usługi przez zewnętrzny podmiot). Strona postępowania może również przedstawić inne dowody pod warunkiem, że zostaną one uznane za adekwatne i wystarczające przez organ nadzoru.

Ponadto, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy – w szczególności fakt sprzedaży przez stronę postępowania kwestionowanych osłon bezpośrednio konsumentom – Prezes UOKiK uznał za zasadne nałożenie na nią także obowiązku ostrzeżenia konsumentów o zagrożeniu stwarzanym przez produkt. Zdaniem organu nadzoru, ww. ostrzeżenie stanowi najbardziej realny środek faktycznego dotarcia do ostatecznych odbiorców osłony, w szczególności w przypadku stwierdzonego braku ewidencjonowania przez przedsiębiorcę prowadzonej sprzedaży produktu. Ogłoszenie należy umieścić na stronie głównej strony internetowej przedsiębiorcy na okres jednego miesiąca od daty jego opublikowania, a dowody (wydruki ze strony internetowej z zamieszczonym ogłoszeniem) – przekazać Prezesowi UOKiK.

Zastosowane przez Prezesa UOKiK środki określone w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. c ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów są adekwatne do zagrożenia stwarzanego przez osłonę przeciwsłoneczną 2 w 1 „WIZ CLEAR HD CAR VISOR”.

W związku z powyższym Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja, zgodnie z art. 25 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, stanowi podstawę wpisu do prowadzonego przez Prezesa UOKiK rejestru produktów niebezpiecznych. Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestru produktów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 87, poz. 814), w przypadku decyzji, której nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, Prezes UOKiK dokonuje wpisu do rejestru z urzędu po upływie terminu, od kiedy decyzja stała się ostateczna.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184, 1618 i 1634) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Nadzoru Rynku

Jadwiga Gunerka